

КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК

ЗАСНОВАНА 21 КВІТНЯ 1927 РОКУ

ВИХОДИТЬ ЩОТИЖНЯ

ГАЗЕТА НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ УКРАЇНИ «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

Безкоштовно

20 березня 2003 року

№9 (2623)

НА КОЛЕГІЇ МІНІСТЕРСТВА ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

28 лютого 2003 року відбулася підсумкова колегія Міністерства освіти та науки України з питання "Про стан та перспективи розвитку вищої освіти і науки в Україні".

Вища освіта України – це 997 вищих навчальних закладів (ВНЗ), серед яких 130 університетів, 63 академії, 137 інститутів, 169 коледжів, 301 технікум та 197 училищ усіх форм власності.

Вітчизняна вища школа не лише зберегла свої основні якісні та кількісні параметри, але й продовжує їх нарощувати. Оптимізація мережі ВНЗ з урахуванням потреб особистості, регіонів, держави та розмаїття ВНЗ за рівнем акредитації, формами власності та навчання, джерелами фінансування, напрямками та спеціальностями роблять українську вищу освіту привабливою на ринку освітніх послуг.

Вищими навчальними закладами формуються власні маркетингові стратегії, орієнтовані на потреби галузей, ринку праці. Вводяться нові напрями та спеціальності, які орієнтовані на підготовку фахівців для інфраструктури ринкової економіки, інформатизацію та телекомунікацію суспільства, гуманітарної та соціальної сфери.

Сформовано систему післядипломної освіти як заключної та постійно діючої ланки в національній системі безперервної освіти та соціального захисту громадян. Зокрема, створюється інфраструктура перенавчання кадрів із питань банкрутства, охорони інтелектуальної власності, корпоративного управління, фахівців по роботі з цінними паперами, аварійних комісарів, арбітражних керуючих, а також інших актуальних напрямків професійної діяльності.

Удосконалюється підготовка наукових і науково-педагогічних кадрів через аспірантуру та докторантуру. У 2002 році захищені 4232 дисертації, з яких 560 докторських та 3672 кандидатських.

Вищі навчальні заклади – не лише освітні установи, але й наукові центри. Останнім часом спостерігається пожевлення інтересу до наукової складової вітчизняної вищої школи з боку іноземців. Так, за конкурсом, який проводиться Українським науково-технологічним центром, міжнародні гранти отримали 36 проектів ВНЗ на суму більше 3,5 млн. доларів. Ще 60 спільних проектів виконують 20 ВНЗ у рамках 13 міжнародних науково-технічних програм.

Діяльність Міністерства освіти і науки України щодо подальшої розбудови системи вищої освіти та приведення її у відповідність до європейських та світових норм буде спрямована на забезпечення рівного доступу громадян до здобуття якісної вищої освіти, формування її нового змісту з огляду на безперервність освіти протягом усього життя, подальшу оптимізацію мережі ВНЗ, поглибленню зв'язків вищої школи з наукою та виробництвом, підготовку фахівців, спроможних забезпечити інноваційний розвиток економіки України та підвищення рівня соціального захисту учасників навчально-виховного процесу.

На колегії з доповіддю "Вища освіта і наука – пріоритетні сфери розвитку суспільства у XXI ст." виступив Міністр В.Г.Кремень.

У роботі колегії взяли участь народні депутати, представники уряду, ректори вищих навчальних закладів, профспілкові лідери. Зокрема на колегії виступили: В.Д.Походенко, віце-президент НАН України; Л.С.Сачков, голова ЦК профспілки працівників освіти та науки; В.В.Скопенко, голова ВАК України, ректор КДУ; О.О.Зінченко, віце-спікер Верховної Ради України; С.М.Ніколаєнко, голова комітету з питань освіти і науки ВР України; С.А.Єрохін, ректор Національної академії управління та інші.

Виступив на колегії і наш ректор М.З.Згуровський. Його виступ, вислуханий з великим інтересом, був присвячений стану і проблемам вищої технічної освіти України. Подаємо виступ М.З.Згуровського в повному обсязі.

Інф "КП"

Технічній освіті – повсякденну увагу!

Виступ М.З.Згуровського

Вельмишановні учасники колегії, президіє, присутні!

Перш за все я хочу підтримати Міністерство освіти і науки України за його постійні дії, спрямовані на оновлення освіти, її наближення до європейської і світової систем, за демократичність в управлінні галуззю.

Вважаю, що питання, поставлені сьогоднішньою колегією, надзвичайно актуальні. Адже вища освіта і наука на даному етапі для нашої країни набувають особливого суспільного значення. Перша десятилітня фаза розвитку ринкової економіки України, яка характеризувалася переважно орієнтацією на торгівлю сировинними продуктами і напівфабрикатами, високою часткою тіньової економіки, накопиченням первинного капіталу, себе вичерпує. Якраз за такої моделі економіки відбувся розрив колись єдиної триади: власного виробництва, власної науки і власної освіти. Стає очевидним, що у нас немає іншого шляху, як перейти до нового, більш зрілого етапу розвитку економіки, на якому країна повинна переорієнтуватися на пріоритетний випуск високотехнологічної продукції з застосуванням найновіших знань і високопродуктивної праці. На такому, інноваційному шляху розвитку, вищої освіти та науки, і особливо фундаментальній природничій і технічній, відводиться особлива роль. Вони мають стати джерелом нових знань для високотехнологічної промисловості і генератором нового покоління фахівців, здатних таку промисловість підтримувати. Звичайно, поєднання промисловості, науки і освіти в такі інноваційні комплекси за пріоритетними напрямками розвитку економіки має здійснюватися державою в особі Кабінету Міністрів, Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України, Міністерства промислової політики України, Міністерства освіти і науки України та інших відомств. За цієї моделі побудови економіки забезпечиться швидке її зростання і вирішаться такі гострі проблеми, як незадоволеність власної науки, фінансового забезпечення освітніх і наукових установ, розвитку їх дослідницької та навчально-лабораторної бази, працевлаштування фахівців та інші.

Закінчення на 2-й стор. ➤

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

1 На колегії Міністерства освіти і науки України

2 На засіданнях...
3 Ю.І. Якименко:
4 "Орієнтуємось на світовий рівень"

4 ФММ співпрацює з виробничниками
Оголошення

5 Вітаємо В.М. Безхатнєва

Пам'ятні дати КПІ – 2003

У наших польських партнерів

6 Виставка на ФС

Зимові канікули у Карпатах

Наші футболісти – призери!

"Золоте перо" – "Київському політехніку"!

1 березня 2003 року у Національному палаці «Україна» відбулися урочистості з нагоди вручення премії "Золоте перо" – найвищої нагороди в галузі журналістики. Свято, як і сам всеукраїнський рейтинговий конкурс, було організоване Центром соціально-політичних технологій та Національною спілкою журналістів України.

Свято було досить насиченим і довгим, нагородження, що здійснювалися видатними людьми зі світу політики, такими, як Анатолій Кінах, Іван Салій, Іван Чиж, Олександра Кужель та інші, чергувалися з виступами зірок естради. Для переможців співали російські, білоруські та вітчизняні зірки, такі як Ядвіга Поплавська, Олександр Барикін, Вячеслав Малежик, Анатолій Матвійчук, Оксана Вояж, Карина Плай, Рома Жуков, Миколай Трубач, групи "Блестящие", "Прем'єр-міністр", "Смысловые галлюцинации" та інші.

У номінації "Кращі телевізійні новини" була нагороджена програма "ТСН" студії "1+1", у номінації "Краща інформаційна програма" – програма "Факти" каналу ISTV, кращим музичним каналом названий канал М1. Отримали винагороду різні тематичні рубрики відомих видань, таких як "Бізнес", "Факти", "Голос України", "Киевские ведомости", "Пропонуємо роботу", радіопроекти станції "Просто радіо", радіо "Столиця".

Кращим іноземним виданням визнано журнал "WHAT'S ON", кращою дитячою газетою – "Казковий вечір". А наша газета – "Київський політехнік" – була нагороджена у номінації "Краща газета ВНЗ України".

Головний редактор нашого видання В.В.Янковий вийшов на сцену для того, щоб отримати пам'ятний диплом конкурсу і виголосив коротеньку промову, в якій підкреслив, що наша газета має давні глибокі традиції, і ми зараз продовжуємо справу, розпочату колись Іваном Ле.

Наш колектив дуже пишається цією нагородою і буде прагнути досягти в подальшій роботі ще вищого рівня.

Л.Льєнко

Технічній освіті – повсякденну увагу!

Закінчення. Початок на 1-й стор.

Але до такого стану речей ще потрібно прийти. І на це знадобиться ще немало часу і управлінських зусиль. Тому ми повинні зберегти вітчизняну фундаментальну природничу та технічну науку і освіту для майбутнього відродження економіки. Адже їх відбудова після суттєвого руйнування буде коштувати країні набагато дорожче, ніж їх збереження зараз.

Наше занепокоєння ґрунтується на тому, що витрати на підготовку інженерів і природничиків – експериментаторів у 4-5 разів більші, ніж на підготовку гуманітаріїв. Це пов'язано з високою вартістю навчально-лабораторної бази та значно більшими витратами на підготовку професорсько-викладацького складу для таких напрямків. В той же час сумарне фінансування підготовки фахівців у технічних університетах України значно нижче за рахунок несприятливої кон'юнктури у цій сфері, що спрямовує інвестиції від населення переважно на гуманітарні напрямки підготовки. Це, звичайно, добре для гуманітарної сфери. Але за останні десять років відбулося суттєве вимивання молоді з технічних університетів і наукових установ природничого профілю. Середній вік доцента в технічних університетах України зараз сягає 58 років, а професора – 65. Зникли повністю деякі науково-педагогічні школи, а послабилися практично усі.

В той же час, як наголошувалося в доповіді, Міністерство фінансів України готує нову систему фінансування вищих навчальних закладів з позбавленням їх статусу бюджетних установ, що не тільки не покращить, а, навпаки, погіршить фінансовий стан, особливо технічних університетів. Це пов'язано з тим, що обсяги позабюджетного фінансування в технічних університетах не перевищують 30-40% від потреб на утримання матеріальної бази закладів, а кількість студентів – контрактників не перевищує 20%. Як наслідок, таке рішення викликає загрозу руйнації усєї системи вищої технічної освіти.

Це, зокрема, призведе до:

- Збільшення майже у 1,5 раза видатків на оплату комунальних послуг та усіх видів зв'язку.
- Занепаду існуючої матеріально-технічної бази і неможливості подальшого її розвитку.
- Руйнації системи пенсійного забезпечення науково-педагогічних працівників, що, враховуючи середній вік викладачів із ступенями і званнями, значною мірою знизить рівень кадрового складу вищих технічних навчальних закладів.
- Збільшення вартості навчання і неможливості отримання безоплатної вищої освіти широкими верствами населення та подальшого відтоку талановитої молоді за кордон.

Важливо, що в своїй доповіді Міністр освіти і науки В.Г.Кремель поділяє це занепокоєння. Ми просили б диференційовано підійти до різних груп навчальних закладів при вирішенні зазначеної проблеми.

Окрім того, вищі технічні навчальні заклади турбує зменшення в середньому на 15% бюджетного фінансування на проведення наукових досліджень в ВНЗ, яке сталося вперше за останні 12 років, в той час, коли протягом останніх 3-х років ВВП і обсяги виробництва в країні зростають, потреби у новітніх технологіях підвищуються. Така політика держави нам незрозуміла.

Я хотів би торкнутися ще однієї проблеми – розвитку новітніх освітніх технологій, зокрема дистанційного навчання, яке орієнтоване на широке використання потужних телекомунікаційних мереж та глобальних інформаційних ресурсів. Звичайно, відповідальність за розвиток цих технологій в країні мають взяти на себе технічні університети. І вони вже немало зробили в цьому напрямку. Так, інформаційна мережа закладів науки і освіти (URAN) та центри дистанційного навчання створені і розвиваються переважно на базі технічних університетів. Міністерством освіти і науки України на базі НТУУ „КПІ” був створений Український центр дистанційної освіти, який з допомогою мережі „URAN” пов'язаний з регіональними вузами у 13-ти областях України.

Хочу зауважити, що дистанційне навчання ми маємо розглядати не як альтернативне традиційному, а як таке, що доповнює останнє новими можливостями не притаманними людині.

В першу чергу, воно забезпечує неперевершену швидкість оновлення знань, що вибираються зі світових інформаційних ресурсів. Для дисциплін, з яких добре підготовлені дистанційні курси, потреба в підготовці класичних підручників втрачає сенс.

Дистанційна форма навчання дозволяє практично без обмежень розширити аудиторію викладача, ігноруючи при цьому географічні і політичні кордони. Ця форма дозволяє максимально наблизитися до спеціальних потреб інвалідів при отриманні ними освіти.

Тобто, дистанційне навчання не замінює викладача, а лише дає йому потужний інструмент для передачі знань великим групам студентів, що можуть перебувати в різних кутках світу. Більше того, потрібно бути обережними з надмірною технізацією і формалізацією навчання при застосуванні дистанційних технологій. Це знижує творчі засади освіти, притаманні педагогам – яскравим особистостям, що не здатна компенсувати жодна інформаційна технологія. Природно виникає питання, чому ж Україна має активно розвивати дистанційне навчання у себе? Це пов'язано з рядом причин. Деякі з них уже називалися. Але головною є економічна.

Зараз у світі відбувається агресивне змагання різних країн за завоювання ринків освітніх послуг.

Оскільки дистанційне навчання не знає географічних і політичних кордонів, то ті країни, які володіють більш прогресивними дистанційними технологіями, залучають слухачів незалежно від місця їх проживання і спрямовують до себе величезні кадрові і фінансові ресурси. В першу чергу це стосується Росії, яка випереджає Україну за масштабами впровадження інформаційних технологій, а мовного бар'єру між нашими країнами практично не існує. А такі країни, як Англія та США, аж на 20% наповнюють свої бюджети лише за надання освітніх послуг. В той же час Україна має певні проблеми із впровадженням дистанційного навчання.

По-перше, ми відстаємо від передових країн у розвитку телекомунікаційних мереж, які відзначаються недостатньою пропускну здатністю, надійністю зв'язку та його низькою якістю.

По-друге, має місце суттєве відставання у застосуванні технологій дистанційного навчання у всіх напрямках освіти, особливо у галузі перепідготовки та підвищення кваліфікації фахівців, де впровадження дистанційної форми є найбільш економічно виправданим.

По-третє, в Україні майже не розроблена нормативно-правова база, яка б регламентувала і забезпечувала діяльність навчальних закладів щодо застосування дистанційної освіти, для повних термінів навчання з видачею документу про освіту.

Завершуючи виступ зазначу, що детальний аналіз стану розвитку системи технічної освіти і науки в Україні показує, що крім вже згаданих проблем, нагальними завданнями є забезпечення системності, змістовності і виваженості при вдосконаленні освітньої системи. Потрібно менше захоплюватися реформуванням її по формі. Головне питання, яке має стояти перед нами, – якими знаннями та яким світоглядом ми маємо озброїти молодь за умов швидких змін та викликів сучасного світу.

Сподіваємося на розуміння піднятих проблем з боку Уряду, Парламенту та Міністерства і на їх підтримку.

Дякую за увагу.

28 лютого у 22 корпусі НТУУ „КПІ” відбулося нагородження номінантів всеукраїнського конкурсу „Молодь – енергетиці України – 2002: відкритий конкурс НТУУ „КПІ”.

За присутності директора ІЕЕ В.А. Праховника, представників Міністерства палива та енергетики, а також старіших енергетиків України переможці в урочистій обстановці були нагороджені почесними дипломами та вагомим додатком до них – грошовою премією.

Отже, в номінаціях:

„Наукова розробка в електроенергетиці” переможець – А.О.Стелюк, аспірант ФЕЕА; лауреат – А.В.Чернявський, аспірант ІЕЕ.

„Наукова розробка в теплоенергетиці” переможець – С.М.Чаплигін, студент ТЕФ; лауреат – Я.В.Некрашевич, студент ТЕФ; учасники – П.П.Король,

ЕНЕРГЕТИЧНА ПОДІЯ РОКУ

К.О.Дрозд, Г.С.Мінгальова, А.В.Сацкова, В.С.Горбачов, студенти ТЕФ.

„Рационалізаторська пропозиція в електроенергетиці” переможець – М.М.Кучко, студентка ІЕЕ; лауреати – В.А.Побігало, аспірант ІЕЕ; Д.Л.Назаренко, студент ІЕЕ.

„Рационалізаторська пропозиція в теплоенергетиці” переможець – О.М.Скляр, студент ОНПУ; лауреати – А.П.Смолянська, студентка ОНПУ, Р.В.Григор'єв, студент енергетичного технікуму, Т.С.Щудло, студент ТЕФ.

„Статті” переможець – В.В.Козюра ФЕЕА; лауреати – Є.А.Грубецький, студент ТЕФ, А.О.Стелюк, аспірант ФЕЕА.

„Технічний реферат” переможець – Р.О.Воєвода, студент ІЕЕ; лауреат – Г.М.Пічугіна, студентка ТЕФ.

В цьому році проходить 3-й всеукраїнський конкурс „Молодь енергетиці України – 2003: конкурс молодих учених”. Участь в ньому візьмуть не тільки вищі навчальні заклади, але й науково-дослідні інститути.

Д.Бабієнко

На засіданнях Вченої та адміністративної рад

Перш ніж розпочати чергове засідання **Вченої ради**, яке відбулося 3 березня, його ведучий ректор НТУУ „КПІ”, академік НАН України М.З.Згуровський від імені присутніх привітав декана ФЕЕА професора О.С.Яндюльського у зв'язку із нагородженням його за плідну науково-педагогічну діяльність подякою голови Київської міської держадміністрації О.О.Омельченка. Посвідчення «Відмінник освіти України» було вручено професору Л.О.Кесовій, диплом Всеукраїнського щорічного конкурсу засобів масової інформації „Золоте перо” – найвищу нагороду в галузі журналістики, якою було відзначено нашу газету „Київський політехнік” як кращу газету серед вищих навчальних закладів України, було вручено головному редактору „Київського політехніка” доценту В.В.Янковому. Присутнім було представлено для вшанування команду студентів фізико-технічного інституту – переможців фінального конкурсу 2002 р. з технічних та природничих наук серед студентів м. Києва С.Торбу, Є.Хомулу, Ю.Кутафіна, М.Карлікову, нагороджених комп'ютером, який, за пропозицією студентів-переможців, буде передано в робочу кімнату 15 гуртожитку. Ведучий засідання ректор університету академік М.З.Згуровський тепло поздоровив студентів, відзначив, що студенти фізтеху КПІ за останні роки заявили про себе як неодноразові переможці престижних українських та всесвітніх студентських змагань, шире, від імені присутніх, побажав студентам майбутніх успіхів.

Розгляд питань порядку денного було розпочато слуханням доповіді першого проректора з навчальної роботи члена-кореспондента НАН України Ю.І.Якименка про основні напрями навчальної роботи в 2002 році. З цього приводу нижче подасмо інтерв'ю Ю.І.Якименка. При обговоренні доповіді із позитивною оцінкою багатогранної діяльності навчального напрямку університету за минулий рік та із пропозиціями по-

дальшого вдосконалення роботи виступили професори В.В.Булдигін, В.М.Киричков, О.М.Яхно, Б.В.Новіков. В прийнятому рішенні, запропонованому ректором М.З.Згуровським, роботу навчального напрямку було схвалено із врахуванням усіх висловлених зауважень та пропозицій.

За доповіддю проректора з навчально-виховної роботи доцента І.В.Коробка розглянуто і затверджено підсумки навчально-виховної роботи в університеті за минулий рік. При обговоренні даного питання виступили: директор студмістечка О.П.Петкевич, голова студентської ради університету А.І.Бабенко, декан ІХФ професор С.М.Панов, декан медико-інженерного факультету професор В.П.Яценко. Ректор університету М.З.Згуровський підсумував розгляд цього надзвичайно важливого питання, позитивно оцінив діяльність напрямку навчально-виховної роботи, зазначив, зокрема, що студентська молодь останнім часом стає небайдужою до вирішення своїх питань і це, за висловом ректора, добре. М.З.Згуровський висловився за партнерські стосунки між викладачами і студентами, за подальше вдосконалення системи студентського самоврядування, її демократизацію. Особливу увагу ректор приділив неприпустимості ганебного явища поборів з боку викладачів, факти якого, на жаль, мають місце. У прийнятому рішенні було, зокрема, рекомендовано деканам факультетів, директорам інститутів протягом березня 2003 розглянути на засіданнях вчених рад питання організації навчально-виховної роботи у своїх підрозділах і визначити основні завдання щодо проведення роботи із студентами, приділити увагу виконанню наказу ректора №4-170 від 3.12.2003 «Про стан та покращання умов проживання студентів в студмістечках».

На початку розгляду конкурсних справ ректор університету М.З.Згуровський проінформував членів Вченої ради про щойно оголошений Національно академію наук України конкурс на обрання академіків і членів-корес-

пондентів. У зв'язку із цим ряд визначних вчених нашого університету запропоновані підрозділами як кандидати в академіки і члени-кореспонденти по відповідних відділеннях НАНУ. Після обговорення для таємного голосування було запропоновано такі кандидатури. На оголошені вакансії академіків – професори М.Ю.Ільченко, В.Л. Локтєв, М.А.Павловський; членів-кореспондентів – професори І.М.Астрелін, В.А.Свідерський, В.П.Чвірук, С.І.Сидоренко, В.В.Хільчевський, О.А.Павлов, С.М.Письменний.

Відкритим голосуванням було вирішено рекомендувати до призначення звання „Почесний доктор НТУУ „КПІ” відомого вченого-кібернетика, члена-кореспондента НАН України Олексія Григоровича Івахненка.

З нагоди сторіччя авіації до нагород представлено співробітників ФАКСУ, за поданням проректора з наукової роботи члена-кореспондента НАН України М.Ю.Ільченка було висунуто кандидатів на здобуття Державної премії України в галузі науки і техніки 2003 року.

На засіданні **адміністративної ради** університету, яке відбулося 27 лютого, було заслухано доповідь першого проректора з навчальної роботи проф. Ю.І.Якименка про внесення змін і доповнень до програми розвитку НТУУ „КПІ” до 2010 року. „КПІ” – на початку ХХІ століття”. Керівникам всіх підрозділів під час звітів напередодні конференції трудового колективу університету, що відбувається 10 квітня, рекомендовано провести аналіз виконання відповідних позицій даної програми. Було вирішено затвердити запропоновані у доповіді зміни та доповнення до програми розвитку університету. На засіданні адміністративної ради за поданням проректора з наукової роботи проф. М.Ю.Ільченка було також розглянуто та затверджено заходи у зв'язку із переходом АТС університету на нове обладнання.

Ю.Москаленко

На засіданні Вченої ради, яке відбулося 3 березня, зі звітною доповіддю "Про основні напрями навчальної роботи в університеті у 2002 році" виступив перший проректор з навчальної роботи, член-кореспондент НАН України Ю.І.Якименко. Наш кореспондент Ю.Москаленко зустрівся з першим проректором і взяв у нього інтерв'ю, яке подається нижче.

- Шановний Юрію Івановичу! На засіданні Вченої ради йшлося про те, що минулий рік наблизив нас впритул до важливого ювілею – 100-річчя першого випуску інженерів Київського політехнічного інституту, який ми святкуємо у вересні цього року. Підготовка до цього ювілею, а також до 105-річчя з дня заснування КПІ вже почалася. Такі віхи в історії навчального закладу дозволяють підсумувати досягнене, намити орієнтири подальшого розвитку. Охарактеризуйте, будь ласка, зміни та основні досягнення в діяльності навчального напрямку за минулий рік.

- З перших років існування випускники нашого інституту відзначалися ґрунтовними фундаментальними знаннями у поєднанні з їх широкою практичною підготовкою. Такої традиції дотримувалися київські політехніки весь час. Зусилля працівників навчального напрямку разом з факультетами, інститутами та кафедрами були направлені на збереження традицій політехніків і, в той же час, активне проведення реформування вищої освіти, яке триває в нашій країні. Це реформування полягає у розробці стандартів вищої освіти та навчальних планів, у підборі та розстановці кадрів, у розширенні функціонування української мови, у структурних змінах в університеті. Комплексний та системний підхід у цій роботі закладено у програмі розвитку КПІ до 2010 року "КПІ – на початку XXI століття", яка реалізується крок за кроком.

Одним із завдань є вдосконалення структури КПІ, оновлення спеціальностей та спеціалізацій, за якими у нас проводиться підготовка бакалаврів, спеціалістів та магістрів. Це реакція на сьогоденні та майбутні потреби суспільства. За минулий рік створено новий факультет, одну кафедру та 4 навчально-наукові лабораторії.

Неординарною подією було створення "Міжуніверситетського медико-інженерного факультету" на базі двох університетів – КПІ та Національного медичного університету ім. О. Богомольця. Це перший міжуніверситетський якісно новий факультет, який інтегруватиме зусилля більше десяти кафедр КПІ та багатьох кафедр медичного університету. Цей факультет не має аналогів, і нам доводиться робити все вперше.

Помітною подією є також утворення кафедри відновлювальних джерел енергії на факультеті електроенергетичної та автоматики, яка має готувати фахівців у галузі нетрадиційних джерел електроенергії з використанням енергії вітру, сонця, води та інших. Випускники цієї кафедри мають розвивати незаслужено забутий напрям в енергетиці, який існував у нас раніше під керівництвом Григорія Івановича Денисенка.

Тож сьогодні в КПІ – 6 навчально-наукових інститутів, 21 профільний факультет, до складу яких входить 151 кафедра (117 з них випускні).

Виконуючи Програму "КПІ – на початку XXI століття", у минулому році ми збільшили ліцензійний обсяг підготовки з 3-х спеціальностей на 135 місць, і сьогодні ліцензійний обсяг за денною формою навчання у нас досяг 10 тисяч 530 осіб. Думаємо, що це вже межа наших можливостей і матеріально-технічних, і кадрових, тож подальше зростання ліцензійного обсягу прийому студентів вже неможливе. В той же

час ми і надалі повинні відкривати підготовку за новими спеціальностями, але вже тільки за рахунок перерозподілу обсягу прийому серед існуючих спеціальностей. До речі, в минулому році ми відкрили підготовку спеціалістів за трьома новими спеціальностями, це: "Інтелектуальна власність", "Міжнародна економіка", "Обладнання фармацевтичної і мікробіологічної промисловості", а також за одинадцятьма спеціалізаціями.

- Вже не вперше при аналізі навчального напрямку роботи університету успішно використувались започатковані Вами та впроваджені останніми роками комплексні показники, що враховує попит на наших випускників спільно із аналізом конкурсної ситуації, у відповідності з яким Ви пропонуєте щорічно проводити перерозподіл плану прийому на спеціальності згідно із державним замовленням. Декілька слів, будь ласка, з цього приводу.

- Як і в останні 3 роки, у минулому році попит на наших випускників достатньо високий – з 3661 молодого спеціаліста, які закін-

чили КПІ у 2002 році, працевлаштовано 96%, в тому числі 98-100% випускників технічних факультетів отримали направлення на роботу. І в цьому, 2003, році вже отримали запрошення на роботу 97% випускників технічних спеціальностей. Показники цих років практично однакові, але факультети поміняли свої місця. Високі стабільні результати у р а д і о т е х н і ч н о г о факультету, біотехнології, інженерно-фізичного, хіміко-технологічного, електроенергетичного та автоматики, приладобудівного (до речі, саме приладобудівний факультет є лідером у 2003 році – тут більше двох пропозицій на кожного випускника і, зрозуміло, всі 100% випускників вже працевлаштовані). На жаль, найгірші показники на факультетах фізичного виховання і спорту, соціології, лінгвістики та права, все це має турбувати деканів та керівників кафедр цих факультетів. Хоча є й об'єктивні причини, пов'язані із певною "насиченістю" такими спеціалістами ринку праці, для КПІ вихід є у підготовці "нестандартних" фахівців за новими спеціалізаціями. Приємно відзначити, що стійко зростає попит на спеціалістів в галузі комп'ютерних наук, електротехніки та енергетики, машинобудування, хімічної технології та хімічної інженерії.

ОРІЄНТУЮЧИСЬ НА СВІТОВИЙ РІВЕНЬ

Ю.І.Якименко

Друга складова комплексного показника – конкурс абітурієнтів під час вступу на перший курс. Детальний аналіз результату прийому ми розглядали у жовтні 2002 року, тож я торкнуся тільки особливостей цього річного вступної кампанії.

У минулому році за державним замовленням було прийнято на денну форму навчання 4958 студентів, це практично стільки ж, як у 2001 році. Середній конкурс дещо знизився і становив реально 2,63 особи на одне місце (за заявками – 1,87). Тут передують факультети лінгвістики (4,82), права (4,15), прикладної математики (2,26). У порівнянні з минулими роками конкурс на більшість факультетів близький до середньоуніверситетського. Думається, що цьому сприяла цілеспрямована профорієнтаційна робота кафедр, широка рекламна робота в школах, використання можливостей комплексних технікумів з нашим університетом (особливо з "важких" спеціальностей: гірнич-

металургія, енергетика, машинобудування та інші). Виконується, але повільно, поставлене завдання щодо збільшення кількості студентів-контрактників, в цьому році їх було прийнято 1800, це на 200 студентів більше, ніж торік.

Слід зважити на те, що умови прийому в минулому році були змінені з метою створення більш сприятливих умов для абітурієнтів і одночасно відбору більш підготовленої молоді. Це і введення випробування з фізики на технічні спеціальності, і зарахування студентів за результатами тестування, а не вступних іспитів, і надання можливості абітурієнтам подавати заяви на два факультети. Як і в попередні роки, вирішальне значення в реформуванні контингенту абітурієнтів відіграє система доуніверситетської підготовки.

- А як щодо розвитку та більш широкого впровадження післядипломної та другої освіти?

- Певних результатів було досягнуто в реалізації нашої програми розвитку післядипломної та другої освіти. Тільки у 2002 році в

університеті, в той же час віком до 50 років всього 20 професорів, це менше 10% (8,8%). Трохи краще становище з доцентами – пенсійного віку досягли 37%. Якщо врахувати ще старших викладачів та асистентів, то сьогодні вже 584 викладачі – це пенсіонери (що складає 30% від загальної кількості викладачів). На жаль, молодь дуже неохоче поповнює наші ряди, хоча кожна кафедра має хорошу можливість відібрати на викладацьку роботу своїх випускників, зокрема, магістрів. З 637 магістрів, які закінчили навчання у 2002 році, приступили до педагогічної та наукової діяльності 93, з яких тільки 12 безпосередньо прийняті на посади викладачів, що аж ніяк не може нас задовольнити. На рівні ректорату проводиться копітка робота із залученням до керівництва факультетів та кафедрами молодих докторів наук, професорів, а запрошення молодих спеціалістів на викладацьку роботу – це завдання факультетів та кафедр.

- Всіх, безумовно, цікавлять перспективи стану матеріального забезпечення науково-педагогічних працівників.

- З 1 вересня 2002 року за рахунок введення в дію окремих пунктів статті 57 Закону України "Про освіту" встановлено виплати надбавок за вислугу років щомісячно до посадового окладу залежно від стажу педагогічної роботи в повному обсязі. Також передбачена щорічна грошова винагорода викладачам (в розмірі до одного посадового окладу) за сумлінну працю і зразкове виконання службових обов'язків. З нового навчального року також передбачена виплата на оздоровлення в розмірі місячного посадового окладу при наданні щорічної відпустки. Нам вдалося з позабюджетних централізованих коштів підвищити на 15% заробітну плату всім викладачам університету. Крім цього, удосконалено систему використання фонду зарплати з позабюджетних надходжень для викладачів, які працюють зі студентами, що навчаються за контрактами, запроваджено систему розподілу коштів на факультети та кафедри за приведеним контингентом студентів-контрактників, так як це діє для бюджетних фондів. Це зробило систему оплати праці всіх викладачів більш прозорою як для спеціальних кафедр, так і для фундаментальних кафедр, які беруть участь у підготовці студентів-контрактників, у той же час зберегло самостійність факультетів та інститутів у формуванні штатів кафедр.

- Які заходи передбачались у програмі діяльності навчального напрямку разом із факультетами, інститутами та кафедрами стосовно удосконалення та оптимізації навчального процесу?

- Удосконалення та оптимізація навчального процесу обумовлена декількома причинами. По-перше – необхідністю переорієнтації технології навчання з інформаційно-репродуктивної на активно-пошукову з посиленням самостійної роботи студентів. По-друге – необхідністю зменшення аудиторного навантаження викладачів, надання їм більших можливостей для творчої та індивідуальної роботи зі студентами. І третє – необхідністю збільшення та оптимального використання аудиторного фонду, яка об'єктивно обумовлена збільшенням ліцензованого

обсягу, держзамовлення та кількості контрактних студентів.

Все це спонукає нас шукати науково-обґрунтовані шляхи поліпшення ситуації, активізувати самостійну роботу студентів, впровадити нові, більш індивідуалізовані технології навчання, що передбачено програмою розвитку університету.

Організаційним кроком виконання програми є перехід до нової структури навчального процесу, яка передбачає встановити співвідношення годин аудиторних занять і самостійної роботи як 50% до 50%. Ця робота проводиться поступово, з урахуванням специфіки курсів і кафедр по мірі підготовки відповідної навчально-методичної документації, методичного та інформаційного забезпечення самостійної роботи студентів, впровадження рейтингових систем оцінки успішності навчання.

Перехід на нову структуру навчального процесу вимагає створення відповідних умов для студентів, а саме: відкриття комп'ютерних класів на кожній кафедрі, інформатизації робочих місць в бібліотеці, підключення до внутрішньої комп'ютерної мережі ґуртожитків, підготовки методичних матеріалів на папері та електронних носіях тощо.

Одним з організаційних заходів, які сприяють підвищенню якості навчального процесу, є ректорський контроль рівня підготовки студентів, який ми проводимо щорічно. У минулому навчальному році проведено ректорський контроль підготовки студентів з дисциплін циклу соціогуманітарної та економічної підготовки. На 25 факультетах та інститутах були проведені контрольні роботи з 10 дисциплін циклу: іноземної мови, філософії, основ економічної теорії, політології, соціології, психології, економіки й організації виробництва, історії України та української культури, основ права. Студенти в цілому показали високий рівень підготовки з циклу соціогуманітарних та економічних дисциплін. Абсолютна успішність складала 97,6%, а якість успішності – 74,8%, що значно перевищує акредитаційні вимоги (відповідно 90% та 50%).

- Очевидними є успіхи створення останніми роками в університеті видавничо-поліграфічного комплексу "Політехніка". Як охарактеризувати його діяльність?

- Важливою складовою програми вдосконалення навчально-методичного процесу є розвиток видавничо-поліграфічного комплексу "Політехніка", який поступово здобуває репутацію не тільки в КПІ, а і за його межами. В цьому році зміцнено матеріальну базу видавництва, скоротився термін підготовки друкованих матеріалів, поліпшилася їх якість. Нагальні проблеми, які потребують вирішення сьогодні – це оперативна взаємодія з факультетами та інститутами, ціноутворення на літературу, механізм її реалізації (є поки що один кіоск, а планується встановити їх в усіх корпусках), і, нарешті, скоординована система співпраці кафедр, бібліотеки та видавництва "Політехніка", що дозволить послідовно забезпечувати всі навчальні дисципліни навчальною літературою.

- Шановний Юрію Івановичу, наскільки мені відомо, найбільш близькою для Вас є тема подальшого впровадження інформаційних технологій управління навчальним процесом. Які кроки було зроблено в цьому напрямку?

- В цьому напрямку зроблено багато, зокрема, впроваджено нову систему "Абітурієнт", декілька баз даних для формування навчального та робочого навчального плану спеціальностей, фонду оплати праці, які стали підсистемами інформаційно-видавничої системи "Вищий навчальний заклад", що розроб-

Закінчення.
Початок на 3-й стор.

ОРІЄНТУЮЧИСЬ НА СВІТОВИЙ РІВЕНЬ

ляється на замовлення Міністерства освіти і науки України. КПІ є головним у впровадженні та відпрацюванні цієї системи.

Наш університет як базовий вузол мережі URAN здійснив ряд заходів щодо її розвитку та інтеграції до науково-освітньої мережі GEANT, яка об'єднує національні комп'ютерні мережі сфер освіти і науки 34 країн Європи.

Бібліотека КПІ разом з бібліотекою імені Вернадського є провідною в створенні системи електронних бібліотек України. Бібліотека надає доступ до 3000 повнотекстових електронних журналів, газет, бюлетенів, 1300 назв брошур і довідників. Існуюча в бібліотеці база даних "Ліга-Закон", яка поповнюється щоденно, дозволяє користуватися законодавчими матеріалами.

КПІ утверджується як лідер впровадження дистанційного навчання в Україні.

На базі університету діє Український центр дистанційної освіти (УЦДО), яким розроблено 65 дистанційних курсів.

УЦДО оснащений сертифікованою платформи підтримки дистанційного навчання Lotus LearningSpace (розробка IBM) з могутньою системою комп'ютерного тестування.

За завданням Міністерства освіти і науки України УЦДО проводить перепідготовку і підвищення кваліфікації викладачів у сфері дистанційного навчання з видачею сертифікату. На даний момент пройшло перепідготовку 760 спеціалістів зі 174 навчальних закладів та установ України. Інформація про тематику перепідготовки доступна на Web-сайті центра.

Продовжуючи інформацію про новітні технології хочу додати, що вже створені науково-дослідницькі лабораторії:

– "Дистанційні інформаційні технології в інженерній освіті" (кафедра інформаційно-виміральної техніки ФАКС);

– "Інформаційні технології" (кафедра спеціалізованих комп'ютерних систем ФПМ);

– "Комп'ютерні технології навчання іноземних громадян" (Управління міжнародних зв'язків НТУУ "КПІ").

Впроваджується віртуальна навчальна система циклу дисциплін з "Метрології", яка розроблена кафедрою інформаційно-виміральної техніки. Діють короткострокові курси підвищення кваліфікації для викладачів вузів України з дистанційних технологій навчання, де підвищили свою кваліфікацію 760 осіб.

- Як відомо, останній рік характеризувався напруженою роботою кафедр, пов'язаною з підготовкою до акредитації спеціальностей. Що вже зроблено в цьому відношенні? Якою є роль Методичної ради університету?

– Важливим етапом у нашій роботі є акредитація КПІ, яку ми очікуємо у травні цього року (всього акредитується 84 спеціальності за 29 напрямками підготовки). Програма підготовки до акредитації реалізується задовільно. Всі кафедри добре обізнані з процедурою проведення акредитації, практично закінчили підготовку методичних матеріалів, проведено навчання відповідальних осіб (127 викладачів підвищили свою кваліфікацію, готуючись до акре-

дитації), підготовлені окремі розділи загального самоаналізу.

Дієвою структурою, що координує цю роботу, є Методична рада, яка, по суті, стала центром розробки нових напрямів у реформуванні освіти, відкриття нових спеціальностей та спеціалізацій, впровадження новітніх технологій в навчання не тільки в КПІ, а в багатьох випадках і для інших вузів.

У минулому році на 10 засіданнях Методичної ради було розглянуто 45 питань, пріоритетними з них є посилення самостійної та індивідуальної роботи студентів, стан її методичного забезпечення, планування та облік педагогічного навантаження викладачів, проблеми підготовки іноземних студентів, а також питання підготовки до акредитації університету та окремих спеціальностей.

У травні 2002 року проведено Шосту міжнародну науково-методичну конференцію "Проблеми та шляхи розвитку вищої технічної освіти". У роботі конференції взяли участь представники 62 державних та недержавних ВНЗ України, Асоціації ректорів вищих технічних навчальних закладів, Інституту вищої освіти АПН України, Науково-методичного центру вищої освіти МОН, Головного управління кадрової політики Міністерства України, а також представники ВНЗ Росії, Білорусі, Казахстану, Узбекистану, Таджикистану, що свідчить про високий науково-методичний авторитет нашого університету.

Необхідно зазначити велику науково-методичну роботу, що виконують наші фахівці в масштабах України. Згідно з наказом МОН наш університет є базовим

з розробки стандартів вищої освіти освітньо-кваліфікаційного рівня (ОКР) "бакалавр" з 15 напрямів підготовки, а "спеціаліст", "магістр" з 47 спеціальностей. З 86 робочих груп з розробки СВО рівнів "спеціаліст" та "магістр" в 60 групах є представники університету. Також наші викладачі брали активну участь в підготовці декількох проектів Постанов Кабміну з питань розвитку вищої освіти.

- Шановний Юрію Івановичу, наприкінці зупиніться, будь ласка, на основних завданнях розвитку навчального напрямку університету.

– Наші зусилля щодо перспектив розвитку навчального напрямку і надалі мають бути спрямовані на максимальне використання потужного потенціалу університету, на збереження наших надбань, на побудову науково-обґрунтованої системи підготовки фахівців високої кваліфікації.

Для виконання цих задумів нам необхідно:

1. Сконцентрувати зусилля всього колективу на проведення акредитації спеціальностей та всього університету.

2. Продовжити роботу по реалізації на усіх факультетах та інститутах системи безперервної освіти шляхом взаємної інтеграції доуніверситетського, суто університетського та післядипломного навчання.

3. На основі Програми "КПІ – на початку XXI століття" забезпечити подальший розвиток кафедр, факультетів, інститутів у напрямку удосконалення змісту освіти, визначення нових спеціальностей і спеціалізацій, повного кадрового, методичного та інформаційного забезпечення

навчального процесу з урахуванням підсилення індивідуалізації навчання та підвищення ролі самостійної роботи студентів.

4. Продовжити структурні перетворення в університеті, направлені на концентрацію потенціалів споріднених факультетів, кафедр, науково-дослідних підрозділів для вирішення завдань підготовки спеціалістів світового рівня.

5. Продовжити реалізацію програми "Кадри" з метою створення умов для підвищення професійної кваліфікації, педагогічної майстерності викладачів, надання їм можливості удосконалити володіння українською та англійською мовами, поєднуючи роботу досвідчених професорів та доцентів з випускниками аспірантури та магістратури, залучення до навчальної роботи.

6. Вжити заходи щодо забезпечення навчальних дисциплін підручниками, навчальними та методичними посібниками державною мовою через бібліотеку та видавництво "Політехніка", розширити технологічні можливості оперативного друкування роздаткових матеріалів, текстів лекцій тощо.

7. Продовжити впровадження в навчальний процес інформаційних технологій навчання, широко використовувати віртуальні лабораторії, сучасну дидактичну техніку тощо, з метою інтенсифікації та індивідуалізації навчального процесу продовжити впровадження дистанційної форми навчання студентів.

І, зрозуміло, забезпечити стабільний хід навчального процесу. Спільними зусиллями навчального напрямку та колективів інститутів і факультетів ці завдання нам під силу виконати.

МОЛОДІЖНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ ФОРУМ

З 4 по 10 травня 2003 р. в Київському національному економічному університеті (КНЕУ) відбудеться Міжнародний молодіжний економічний форум.

Форум проводиться вперше за ініціативою КНЕУ спільно з Міністерством економіки та з питань європейської інтеграції України, Міністерством освіти та науки України, Львівською комерційною академією, Українською академією банківської справи, Луганським державним педагогічним університетом ім. Т.Шевченка, Національним університетом "Львівська політехніка", Тернопільською академією народного господарства, Донецьким національним університетом, ГО "Інститут реформ".

До участі у форумі запрошуються студенти, молоді вчені вищих навчальних закладів, а також молоді спеціалісти установ, організацій, комерційних фірм.

Метою форуму є сприяння у розкритті наукового і творчого потенціалу молоді у напрямі вирішення актуальних економічних проблем сучасності; узагальнення досвіду

проведення соціально-економічних реформ на рівні окремих регіонів, міст, організацій, а також на національному і глобальному рівнях; налагодження творчих і ділових контактів, визначення шляхів можливого співробітництва між учасниками і гостями форуму.

Робочі мови форуму – українська, російська, англійська.

Форма роботи – усні і стендові виступи, а також з використанням мультимедійного проєктора чи графопроектора. Оргкомітет планує видати тези доповідей у формі збірника до відкриття форуму. Для друку своєї роботи учаснику необхідно надати електронний варіант тез доповідей.

5 березня в КНЕУ відбулася нарада, в якій взяли участь представники співорганізаторів форуму з Києва, Донецька, Луганська, Львова, Тернополя.

Більш детальну інформацію можна отримати за телефоном: (044) 456-24-04, а також на веб-сайті <http://www.iyef.kiev.ua>

Зміцнюючи зв'язок з виробництвом

Факультет менеджменту та маркетингу у своїй діяльності акцентує увагу на давно започаткований напрям в НТУУ "КПІ" – це інтеграція "наука – освіта – виробництво". Нещодавно група викладачів та студентів ФММ проходила стажування в м. Харцизьк на ВАТ "Сігур".

ВАТ "Сігур" – флагман метизного виробництва України. Це єдине підприємство на території колишнього СРСР, яке спеціалізується на випуску сталевих канатів без покриття й оцинкованих канатів різних груп міцності.

Не кожен киянин знає, що при будівництві Московського мосту у силових конструкціях використовувалася сталевий дріт, виготовлений на даному підприємстві. Якщо зібрати до купи увесь зроблений на підприємстві канат, то можна більш ніж 100 разів оперезати ним земну кулю.

Під час стажування делегація ФММ ознайомилася з виробничо-господарською діяльністю підприємства, відвідала музей, канатний, метизний цехи. На "Круглому столі" з керівництвом підприємства учасники прослухали лекції зі стратегічного управління, маркетингової діяльності, інформаційних технологій, фінансів та управління проектами на підприємстві, ознайомились із досвідом комерційної діяльності, використанням новітніх технологій.

Подальшими кроками співпраці стануть використання практичного досвіду у викладачській роботі, проведення виробничої та переддипломної практики студентів ФММ на ВАТ "Сігур", написання курсових та дипломних робіт на замовлення підприємства, проведення тренінгів та наукових семінарів для керівного складу, написання наукових статей з використанням набутого досвіду. Дана форма співпраці корисна як для підприємства, так і для студентів та викладачів ФММ.

Н.С.Кубишина,

доцент кафедри промислового маркетингу

PRиціл у майбутнє

З 15 лютого центр PR консалтингу «Publicity Creating» проводить конкурс на кращий студентський PR-проект у соціальній сфері – «PRиціл у майбутнє». Участь у конкурсі можуть взяти студенти, що спеціалізуються у сфері Public Relations (зв'язки з громадськістю) дисципліну Public Relations. Метою проведення конкурсу є підтримка найбільш талановитих студентів – майбутніх фахівців в області зв'язків із громадськістю.

Для участі в конкурсі учаснику необхідно надати PR-проект, що активно сприяє вирішенню соціальних проблем шляхом застосування PR-технологій і формування думки різних видів громадськості.

Термін подачі робіт на конкурс – до 31 липня 2003 року. Визначення переможців відбудеться протягом серпня, а нагородження – на початку вересня 2003 року. Переможці будуть нагороджені коштовними призами, головний приз – ПК класу ноутбук.

Умови проведення конкурсу розміщені на сайті www.publicity-creating.ua

Інф. «КП»

Управління міжнародних зв'язків повідомляє

22-23 травня 2003 р. у м. Гомель (Республіка Білорусь) відбудеться III Міжнародна наукова конференція "Менталітет слов'ян та інтеграційні процеси: історія, сучасність, перспективи".

Адреса оргкомітету: 246746, Гомель, пр.Октябрія, 48, Гомельський державний технічний університет ім.П.О.Сухого.

Тел.: 8(0232) 48-05-76, 48-73-42; факс: 8(0232) 47-91-65; e-mail: kirienko@gstu.gomel.bv

Фундація СЕНЕР (Іспанія) оголошує конкурс на здобуття стипендії для навчання і роботи за наступними спеціальностями:

– авіаційний та космічний інженер;
– інженер-механік;
– спеціаліст з електроніки, управління та програмного забезпечення.

E-mail: embespuja@mail.mai.es

Більш детальну інформацію можна отримати у візово-протокольному відділі УМЗ (кімн. 179 корп. 1).
Тел./факс: 236-09-86.

Технічний університет м. Ільменау (Німеччина) оголошує набір на літні курси німецької мови. Основні напрямки підготовки:

1. "Німецька мова та країнознавство"
2. "Німецька мова для технічних спеціальностей"
Термін роботи курсів - з 2 по 23 серпня 2003р. (навчання платне).

Адреса курсів:
Technische Universitat Ilmenau
Internationaler Sommerkurs
PF 100565
98684 Ilmenau
Deutschland
тел. +49 – 3677/69-27-63
факс: +49 – 3677/69-19-11
e-mail: sommerkurs@tu-ilmenau.de
Internet: www.tu-ilmenau.de/~kurs

ВІТАЄМО! ВІТАЄМО!

НАШІ – НАЙРОЗУМНІШІ!

В.М. Безхатнів

Інженерів ФМФ Веніамінові Михайловичу Безхатнєву 22 березня виповнюється 80 років. Веніамін Михайлович – людина-легенда. Про таких, як він – ветеранів Великої Вітчизняної – кажуть: пройшов пів-Європи. Як давно те було. Спогади, спогади...

Духмяно ціла черемуха у червні далекого 1941-го, для Вені та його однокласників лунав прощальний шкільний вальс. До ранку мріяли на

ЛЮДИНА-ЛЕГЕНДА

високих волзьких кручах: яким-то буде їхнє майбутнє. А на завтра була війна, і хлопці шикувалися побіля військкомату.

Веніаміна направили до військового училища. Нелегко було. По 15 годин щодня тривали заняття. Та вже через рік лейтенант Безхатнєв командував взводом зенітної артилерії малого калібру на Воронежському фронті.

Разом зі своїм 471-м ОЗАД – окремим зенітно-артилерійським дивізіоном – почав він відлічувати бойові кілометри на Захід: Сталінградський фронт – Харків – Суми – Конотоп – Бахмач – визволення Києва – Житомир – Західна Україна – Західна Європа. Війну старший лейтенант Безхатнєв закінчив у Австрії.

Багато років капітан-артилерист передавав свій багатий бойовий і практичний досвід курсантам – слухачам військового училища у Житомирі та Києві. Після закінчення у 1958 р. академії ППО у Калініні під Москвою майор Безхатнєв служив на півдні – у ТуркВО.

Пережите не пройшло безслідно. З роками хвороби тільки додаються. Тож Веніамін Михайлович за вис-

логою років та через хворобу пішов на пенсію. Нині він інвалід 2 групи, часто хворіє. "Ліки все дорожчають, – бідкається ветеран, – а потрібно їх щораз більше".

У Київському політехнічному В.М.Безхатнєв працює з 1965 року. Свого часу завідував відділенням загальнотехнічного факультету при заводі ім.С.Корольова, обіймав посаду проректора з адміністративно-господарської роботи, інші посади. Він виконує велику громадську роботу, часто зустрічається зі школярами та студентами, згадує свою бойову юність, наставляє призовників до служби у Збройних силах України. Понад 20 років він є членом районного комітету сприяння при Міністерстві оборони України, провадить військово-патріотичну роботу серед молоді. Нині працює президентом Товариства офіцерів – ветеранів Збройних сил у нашому університеті.

З нагоди ювілею зичимо вам, Веніаміне Михайловичу, наснаги, покращання здоров'я, достатку. Справа, якій ви присвятили своє життя, – благородна і дуже потрібна людям.

Н.Вдовенко

Ювілейний 2003 рік

Коротко про головне

Рік 2003 виявився для НТУУ "КПІ" напорцуд багатим на ювілейні дати. Різні події у сукупності утворили єдиний ланцюжок хронології становлення вищого навчального закладу. Перед нами розкрилася Книга життєдіяльності КПІ, де відображено практично усі важливі сторони його поступального розвитку: від заснування, становлення і до сьогодення.

105 років НТУУ "КПІ" (1898-2003 рр.)

30 серпня 1898 р. було закладено фундамент під імічний корпус. 31 серпня відбулося урочисте відкриття КПІ. 1 вересня розпочалося навчання на усіх 4-х

Механічні майстерні, 1899 р.

відділеннях (факультетах). За період від першого до 23-го ректора (В.Л.Кирпичов – М.З.Згуровський) НТУУ "КПІ" перетворився у потужний національний центр з підготовки інженерних кадрів, перший за своїми масштабами в країнах Європи. Тут діє 29 факультетів та інститутів, де навчається 40,5 тисяч студентів за 113 спеціальностями.

100 років першого випуску КПІ (1903-2003 рр.)

Перший набір студентів до КПІ становив 360 осіб. Протягом 1902-1904 рр. на посаді ректора перебував М.І.Коновалов. 14-25 січня та у травні 1903 р. відбулися випускні іспити. Головою Державної екзаменаційної комісії було призначено Д.І.Менделєєва. У січні іспити здала 61 особа. Роботи деяких із них Д.І.Менделєєв високо відзначив у своєму звіті на ім'я міністра фінансів Російської імперії. Відомими вченими серед випускників 1903 р. стали: А.В.Думанський – майбутній член-кореспондент АН СРСР, Ю.В.Ланге – ще навчаючись в інституті, був одним з організаторів інженерного гуртка при КПІ, його залишили викладати в рідній Альма-Матер, потім він перейшов до Київського інженерно-будівельного інституту.

100 років профспілкового руху КПІ (1903-2003 рр.)

30 березня 1903 р. почало діяти "Товариство сприяння нужденним студентам Київського політехнічного інституту ім. Імператора Олександра II". Це був прообраз нинішньої профспілкової організації нашого вузу. Одне з провідних завдань діяльності профспілки було надання

матеріальної допомоги незабезпеченим студентам, пошук для них роботи, вирішення житлової проблеми тощо. Нині профспілка НТУУ "КПІ" спрямовує свої зусилля на підвищення життєвого рівня студентів і співробітників, виступає у ролі захисника їх інтересів.

95 років першого гуртожитку КПІ (1908-2003 рр.)

З 1908 по 1911 рр. посаду директора КПІ обіймав професор, автор багатьох наукових праць і підручників з технології будівельних матеріалів К.Г.Демет'єв. Саме при ньому відбулося офіційне відкриття гуртожитку (31 серпня 1908 р.). Гуртожиток був організований в орендованому приміщенні приватного будинку С.Н.Мещеряка. Верхній поверх з його 19 житловими кімнатами зайняли 35 студентів (одна кімната належала завідувачу). Нині на території нашого вузу розташувалося ціле студмістечко: у 20 гуртожитках мешкає понад 10 тисяч студентів.

40 років музею історії НТУУ "КПІ" (1963-2003 рр.)

Музей історії КПІ був організований як учбова лабораторія кафедри історії КПРС. Завідував музеєм старший лаборант відповідної кафедри. Протягом тривалого часу музей поповнювався цінними експонатами як дореволюційного, так і радянського часу. Більшість із них є раритетними, їх історична цінність не підлягає сумніву. Пізніше музей здобув незалежність. Першим директором МКПІ було призначено А.В.Кубрицьку. Музей історії рідного вузу є головним зберігачем не лише документів та різних предметів, але й традицій КПІ. За рік музей відвідує близько 5 тисяч екскурсантів, для них проводяться цікаві і повчальні екскурсії. Після ознайомлення з історією КПІ студенти відчули певну гордість від того, що навчаються у такому університеті. Один із відвідувачів музею записав у книзі відгуків так: "Одні лише імена чого варті!" Справді, КПІ є чим пишатися!

145 років від дня народження першого декана хімічного відділення КПІ М.І.Коновалова (1858-2003 рр.)

Видатний хімік-органік, учень В.В.Марковникова, випускник Московського університету М.І. Коновалов народився 13 листопада 1858 р. у с. Будахіно (нині Ярославська область в Росії). Протягом 1899-1906 рр. очолював хімічне відділення. При ньому, коли обіймав посаду ректора (1902-1904 рр.), відбувся перший випуск КПІ. Студенти та викладачі поважали М.І. Коновалова за його працьовитість і чуйність. За короткий відрізок часу він встиг зробити дуже багато як учений і педагог.

125 років від дня народження С.П.Тимошенка (1878-2003 рр.)

С.П.Тимошенко деякий час очолював механічне й інженерне відділення (факультет) КПІ. Працював над проблемами механіки твердого тіла. Нагороджений найпрестижнішими медалями за заслуги в науці і техніці. На базі ДПМ при НТУУ "КПІ" передбачається проведення читань, присвячених С.П.Тимошенку.

С.М.Ховрич,

викладач кафедри історії, співробітник Державного політехнічного музею при НТУУ "КПІ"

22-23 лютого в Києві, у великій фізичній аудиторії НТУУ „КПІ” відбулось загальне тестування по визначенню IQ. Не зважаючи на велику популярність подібних тестувань і перевірок на Заході, в Україні така акція відбулась вперше. Хоча, як виявилось, за кількістю бажаючих перевірити можливості власного розуму іноземцям ми не поступаємось.

Перевірити свій IQ прийшло більше 400 осіб віком від 12 до 65 років. Більшість, звичайно, становили студенти КПІ (майже 60%). Були і деякі з викладачів. Багато бажаючих визначити свій IQ спеціально для цього приїхали з інших міст. Так, тестування відвідали представники з Борисполя, Фастова, Харкова.

Ім запропонували пройти тест з 36 завдань, розрахований на 40 хвилин. Тест було схвалено Британською Асоціацією психологів. Вже багато років його використовують у різних країнах світу. Тест містить завдання виключно графічного характеру, що мали виявити рівень асоціативного мислення особи.

Проводив тестування пан Едвард Вінсент, Виконавчий Директор Менса, який спеціально для цього відвідав Київ. Пан Едвард зазначив, що подібні тести визначають інтелектуальний потенціал особи, але не те, як особа його використовує. Він підкреслив, що для успішного проходження тестування необхідно було правильно розв'язати не менше 28 завдань.

Результати тестування були визначені спеціалістами Менса в Лондоні. За останнім повідомленням з Англії, результат, необхідний для вступу в Менса, тобто IQ, що входить до вищих 2% від загального рівня, набрали біля 200 українців. Таким чином, майже 50% з учасників продемонстрували надзвичайно високий рівень інтелектуального розвитку. Цей показник є одним з найкращих в Європі.

За підрахунками англійських спеціалістів, найвищий рівень IQ продемонстрували учасники віком від 19 до 23 років. Саме вони правильно розв'язали найбільше задач. Були і ті, хто не припустився жодної помилки.

Пан Е.Вінсент зазначив, що результатами першого тестування він дуже задоволений. Інтелектуальний рівень українців виявився надзвичайно високим. Через декілька місяців пан Едвард знову планує приїхати до Києва для проведення наступного тестування. Зараз він докладає всіх зусиль для створення Національного представництва Клубу в Україні.

Анастасія Бурау, координатор проекту

У наших польських партнерів

У Технічному університеті Ченстохова діє галерея ливарного мистецтва, де представлено майже 300 експонатів. Галерея була заснована в 1989 р. за ініціативою професора Вацлава Сакви; більшість експонатів подаровано ним. Галерея постійно поповнюється новими експонатами, які їй дарують установи та приватні особи.

Галерея допомагає виховувати у майбутніх ливарників почуття гордості за свою професію, зміцнює повагу до минулих досягнень, також будить амбіції і стимулює розвиток фахових навичок.

4-5 березня в студмістечку Торунського університету імені Миколая Коперника проходить X Всепольський ярмарок вищих навчальних закладів. Його метою була презентація повної навчальної програми Торунського університету, а також навчальних програм інших ВНЗ (університетів, академій, вищих педагогічних та технічних шкіл), закладів підвищення кваліфікації; ознайомлення молоді середніх навчальних закладів – майбутніх абітурієнтів – з правилами прийому на окремі відділення університету.

Кожного року в березні такі заходи відвідують десятки тисяч осіб. Під час ярмарку проводяться "відкриті двері" на окремих відділеннях університету.

Підготувала Л.Пушкарьова
за матеріалами сайтів <http://www.uni.torun.pl/> та <http://www.pcz.pl/>

Виставка Веніаміна Кушніра

«Апостол правди»

25 лютого 2003 року в міні-салоні факультету соціології на 5 поверсі 7 корпусу відкрилася виставка картин відомого українського художника, лідера об'єднання українців-шістдесятників «Клуб творчої молоді» Веніаміна Володимировича Кушніра.

Народився В.В. Кушнір у 1927 році у м. Дунаївці Хмельницької області. Навчався у Львівському інституті при-

Г.П.Кушнір та Г.Ю.Марченко на відкритті виставки

кладного і декоративного мистецтва, у майстернях Р.Сельського, І.Гуторова, І.Бокшая. З 1954 р. – член спілки художників. З 1956 року жив і працював у Києві. Він створив відомі великі полотна, що зберігаються у музеях Дніпропетровська, Донецька, Львова, Івано-Франківська і приватних колекціях США.

Діапазон творчих зацікавлень митця дуже широкий. У його творчому доробку, крім великих станкових картин – натюрморти, пейзажі, портрети загальною кількістю більше 500 робіт. Веніамін Кушнір – великий майстер композиції і колориту в українському живописі другої половини ХХ століття. Його роботам притаманні вишуканість, технічна досконалість, романтичне світобачення.

На виставці представлена живописна серія «Кавказ» – гірські пейзажі, портрети. «Ці картини досі ніде ще не виставлялися», – засвідчила Г.П.Кушнір, вдова художника. Вони висіли вдома у художника, і, звичайно, не в тих умовах, в яких мають зберігатися шедеври сучасного живопису.

За словами директора картинної галереї НТУУ «КПІ» Станіслава Тимченка, картини, представлені в НТУУ «КПІ», одночасно ніжні і патетичні, сповнені краси та героїчного духу.

Виставлена також картина «Апостол правди». На ній зображено Т.Г.Шевченка – у білій тозі, з пучечком

червоної калини у руці. За плечима поета – гори і розрізнені українські хатки. Босими ногами поет попірає індустріальний пейзаж і зображення «мирного атома». На сувої – назва відомої поеми «І мертвим, і живим, і ненародженим землякам моїм в Україні і не в Україні дружнєє посланіє». Написана у 1970 році, картина зараз сприймається як пророцтво.

Студенти, зачаровані мистецтвом художника, в кожній картині шукали особливий, тільки їй притаманний настрій. І всім закортіло на Кавказ. Вдова художника розповіла нам, що він дуже часто туди їздив, робив замальовки, відпочивав. Кавказ цікавий для українців не тільки гарними краєвидами, а й своєю історією, яка дечим нагадує нашу власну.

Дивлячись на портрет горця, я пригадала друзів, з якими познайомилася цього літа на Кавказі, настільки він реалістичний. І ще пригадала пам'ятники Шевченку та Лесі Українці у аджарському місті Батумі. Мабуть, кожному знайдеться, що пригадати, дивлячись на гірські краєвиди.

Хочеться подякувати керівництву факультету соціології, Г.П.Кушнір та керівнику художньо-естетичної лабораторії ФС Г.Ю.Марченку – другу і колегу В.В.Кушніра, що доклали великих зусиль в організації проведення виставки.

Л.Льско

ОГОЛОШЕННЯ

У рамках підготовки до Дня Києва Київська міська державна адміністрація проводить міський конкурс «Київ очима молодих» на створення країної студентської авторської роботи (вірша, художньо-публіцистичного есе) про Київ.

Пропонуємо студентам НТУУ «КПІ» взяти участь у цьому конкурсі. Роботи на конкурс подавати на кафедру української мови, літератури та культури (корпус 7, кімната 324) до 7 квітня 2003 р.

Наші футболісти – призери!

З 2 по 7 березня 2003 року в м. Дніпропетровську проходила фінальна частина 3-го чемпіонату України з фут-залу серед команд ВНЗ 3-4-го рівня акредитації.

10 команд були поділені на дві підгрупи. До першої підгрупи потрапили команди ДАУ (Дніпропетровськ); ДФЕІ (Дніпропетровськ); НУВД (Кіровоград); ХНУ (Харків); НАЕУ (Житомир), до другої – команди НТУУ «КПІ»

нального університету проходив дуже напружено і драматично. Команди були рівні одна одній і долю перемоги вирішив єдиний гол, який забив на останній хвилині матчу Юрій Віткін (гр. ЛС-91).

Перше місце зайняла команда господарів турніру – Дніпропетровського державного економічного інституту, перемігши за результатами післяматчевих 6-метрових штрафних

(Київ); НАУ (Луганськ); ЗДІА (Запоріжжя); ЛДІФК (Львів); ЧНУ (Чернівці).

За регламентом змагань ігри проводились за круговою системою. Наші студенти отримали перемогу над командами НАУ (Луганськ) – 5:2; ЧНУ (Чернівці) – 7:1; зіграли внічию зі студентами ЗДІА – 3:3; програли студентам Львівського державного інституту фізичної культури – 1:3 і зайняли в своїй підгрупі друге місце. Матч за 3-4-те місце нашої команди з командою Харківського націо-

ударів команду Львівського державного інституту фізичної культури – 8:7.

Серед студентів нашої команди найбільший вклад в здобуття призового місця внесли Віталій Нестерук (ФФВС), Віталій Хорун (ФФВС), Микола Федоренко (ІХФ). Готували команду до чемпіонату старші викладачі кафедри спортивного вдосконалення В.С.Кривенда та В.І.Шевцов.

Ю.В.Новицький,
зав. кафедри спортивного
вдосконалення

Зимові канікули у Карпатах

ЛОК «Ялинка»

Згідно з програмою «Студентське здоров'я», яка діє з 2002 р. і фінансується Київською міською державною адміністрацією, студенти КПІ мають можливість взимку оздоровитись в Карпатах. У цьому році за час зимових канікул оздоровлено 304 студенти НТУУ «КПІ»: 240 – у санаторії «Яремче», 12 – у лікувально-оздоровчому комплексі (ЛОК) «Трембіта», і 52 – в ЛОК «Ялинка».

ЛОК «Ялинка», якому у 2003 р. виповнюється 30 років, розташований між двома гірськими хребтами на висоті 530 метрів над рівнем моря поблизу річки Тересви. Там працює дружний і висококваліфікований обслуговуючий персонал на чолі з фахівцем своєї справи М.А.Країло.

На території навколо ЛОК «Ялинка» розташовані виходи мінеральних вод (високомінералізована борна хлоридна кальцієво-натрієва слабкокіслота холодного типу «Наугейм»), які використовуються для лікування захворювання органів травлення та сечовиділення, функціональних порушень серцево-судинної, нервової системи, порушень процесів кровотворення, обміну речовин при захворюванні щитовидної залози, хронічні інтоксикації, астеничний синдром.

Відпочиваючим надавались фізіотерапевтичні процедури (УВЧ-терапія, інгаляційна терапія, тубус-кварц, магнітотерапія, дерсанваль, парафіно-озокеритні аплікації), бальнео-

логічні процедури на основі мінералізованої натрій бромистої води з домішками родону при захворюваннях периферичної системи; масаж.

Теплі номери на 2-3 особи зі зручностями в номері, 3-разове добре збалансоване, вітамінізоване харчування, кваліфікований обслуговуючий персонал створюють відчуття комфорту та додають гарного настрою відпочиваючим студентам. Кожного дня студенти мали можливість ходити на екскурсії до водопаду, на «гору кохання», «галайвину бажань» та ще до багатьох не менш цікавих місць.

Студенти мали змогу безкоштовно займатися у тренажерному залі.

А вечорами у дискотеці до рання проводилися дискотеки з розважальною програмою (виступ команди КВН «Палата № 6», «95-й квартал», маскарадний карнавал, різноманітні конкурси з призами). Для студентів організовувалися змагання з настільного тенісу, футболу.

На думку студентів, ЛОК «Ялинка» є одним з кращих місць для відпочинку та оздоровлення в зимовий період.

А.Ф.Лапюк,
заступник голови профспілкового комітету студентів
НТУУ «КПІ»

Згадуючи «Яремче»

Санаторій «Яремче» – один із найбільш популярних. Відпочиваючі проживають у дво- або тримісних кімнатах. На території санаторію працюють сауна, масажний кабінет; можна зіграти у більярд або настільний теніс. Щовечора у кафе санаторію грає жива музика...

Щоденно проводяться пішохідні екскурсії до національного природного парку чи до Скелі Довбуша. Для тих, хто захоплюється лижним спортом, з території санаторію відправляється автобус на Яблуницю, де є спеціально оснашені гірсько-

лижні спуски. Із новачками з повагою і турботою працюють інспектори. До речі, спортивний інвентар можна отримати у санаторії на прокат.

Крім цього, в період відпочинку організовується екскурсія до міста Ворохти. Саме там є канатно-крісельна дорога, якою можна піднятися на висоту 2000 метрів над рівнем моря, в самий центр гірського масиву. Там розкривається неймовірна панорама Карпат. Сонячне проміння ніжно обнімає білосніжну вершину Говерли – найвищої гори України. Поряд видніється гора Холяк, а з іншої сторони пишається своєю могутністю Чорногірський хребет. Відчувається справжня зима. Тут же можна покататися на великих дерев'яних санях. Так приємно бачити покриті білим, м'яким снігом землю, білі хати, і дихається легко, і виникає бажання зупинити час і залишитися з цією красою назавжди.

Сумно скрипить під ногами сніг, коли настає пора прощатися з єдиною у своїй красі і самобутності Гуцульщиною. Але усі враження залишаються з вами як стара і добра казка.

Світлана Федорова, ФП

«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК»

газета Національного технічного університету України
«Київський політехнічний інститут»

✉ 03056, Київ-56
проспект Перемоги, 37
корпус № 1, кімната № 221

☎ 441-14-58, 241-66-95

Головний редактор
В.В.ЯНКОВИЙ

Провідний редактор
В.М.ІГНАТОВИЧ

Дизайн та комп'ютерна верстка
І.Й.БАКУН

Комп'ютерний набір
М.В.КВАЧЕНЮК

Коректор
Н.В.МУРАШОВА

Регстраційне свідоцтво Кі-130
від 21. 11. 1995 р.

Друкарня АТЗТ «Атопол»,
м. Київ, пр. Червоних козаків, 9
Тираж 1500

Відповідальність за достовірність інформації несуть автори.
Позиція редакції не завжди збігається з авторською.